

Net moeder
was Jette Vonk
(35) toen ze
twee jaar
geleden te horen
kreeg dat ze
dood zou gaan.
Maar ze leeft.
En hoe.

tekst JETTE VONK

illustraties JEREMYVILLE

Alles wat ik altijd al wilde doen

DAAR WAS HIJ ineens, de Dood in eigen persoon. Ik zag hem in de ogen van de witte jassen die voor me zaten, op het beeldscherm de reden van Zijn komst: donkere vlekken in mijn linkerborst én op mijn skelet. Ik was 33 jaar en had net de 2de verjaardag van mijn zoon gevierd, toen mijn universum ineens stortte: borstkanker, stadium 4, gemiddelde levensverwachting: twee jaar. 'We kunnen je niet meer beter maken, je zult hieraan overlijden.' Ineens lag mijn horizon pal aan mijn voeten. Ik wilde wegkruipen onder het linoleum verdwijnen, laat mij hier maar achter, ik zal zorgen dat ik er morgen niet meer ben.

Die eerste dagen wist ik werkelijk niet waar ik de moed vandaan moest halen om te beginnen aan een nieuwe dag. De scherven van de illusie van een lang en gelukkig leven lagen bezaaid op de vloer rondom mijn bed, de klap had voor mijn gevoel letterlijk een gat geslagen op de plek waar eens mijn dromen huisden. Uiteraard treurde ik en mijn geliefden om dit wrange lot, om mijn kleine kind en mijn verloren toekomst. Maar waar ik het hartstochtelijkst om huilde, die eerste dagen, was mijn leven tot dan toe. Wat had ik om op terug te kijken? Welke sporen lieten dit korte leven van mij na in deze wereld? Was het het waard geweest? Was het genoeg geweest? En terwijl mijn moeder me 's ochtends op de rand van mijn bed moed in praatte om toch vooral aan de dag te beginnen, kwam dat telefoontje: 'Je bent vanochtend weer tante geworden.' Het leven gaat door.

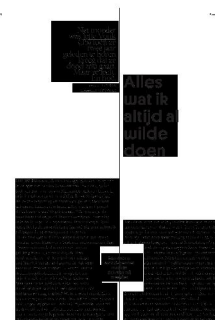
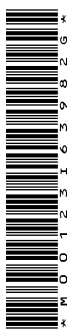
**Een enorm
fuck it-gevoel
maakte
zich van mij
meester**

Toen de minuten van mijn geknakte leven weer uren werden en de uren weer dagen, vond ik beetje bij beetje de kracht mijn horizon weer wat voor me uit te duwen. Met dit stukje herwonnen toekomst ging ik aan de slag. Wat wilde ik allemaal nog doen voordat ik doodging, ofwel

zoals de Engelsen zeggen: *before I kick the bucket?* Een enorm *fuck it*-gevoel maakte zich van mij meester. Niets kon me nog worden afgenomen, ik hoefde nergens meer bang voor te zijn. Het ergste was al gebeurd. Waarom nog iets uitstellen tot later? Net als velen ervoer ik de onmacht in het moment te leven, ook ik projecteerde tot dan toe al mijn dromen op een punt in de toekomst. Later als ik groot ben, als

ik carrière heb gemaakt, als ik meer geld verdien, later. Een illusie is het, niemand heeft een later beloofd.

Dus: wat wilde ik nou echt? Er ontstond een lijstje: op reis met man en kind, op bezoek bij verre vrienden, een tatoeage, werk doen dat ik echt leuk vind, een TEDTalk houden en publiceren over mijn zojuist afgeronde onderzoek over

DO STUFF
YOU REALLY LIKE.

THIS HAS BEEN A JEREMYVILLE
COMMUNITY SERVICE ANNOUNCEMENT.

het belang van diversiteit bij Nederlandse militairen. Ik begon een blog, om eindelijk eens dingen te schrijven die ik wilde schrijven, niet langer wachtend op gedroomde opdrachtgevers die nooit van zich lieten horen. We gingen op zoek naar tickets: eerst naar vrienden in Singapore en dan door naar Bali. Ineens waren we bij machte om alle argumenten die ons al die jaren hadden tegengehouden overboord te gooien. Geld, hypotheek, werk: *fuck it!* We konden ons huis verhuren, onbetaald verlof opnemen, geld lenen. Uiteindelijk heb je maar één argument nodig om iets wél te doen – en dat hadden we gevonden. Drie maanden later zouden we weg kunnen, voor drie maanden. Zou ik dat halen? Was die tijd mij gegund?

We haalden het, ik haalde het. Met schrik in mijn hart en een tas vol medicijnen stapten we in het vliegtuig. Tranen met tuiten toen ik onze verre vrienden weer kon omhelzen op het vliegveld. En opnieuw tranen nadat we waren geland op Bali. Het eiland bleek de perfecte plek om af te rekenen met de vele patronen waarin ik verstrikt was geraakt. Kan ik een moderne vrouw en goede moeder ineen zijn? Kan een tattoo wel als ik later nog ergens iets belangrijks ga doen? Wat zullen mensen van me denken als ik op zoek ga naar spirituele heling bij goeroes en healers? Kan ik mijn man en kind een week achterlaten om in absolute stilte tot mezelf te komen? Kan ik voor mezelf kiezen, vol overgave voor dit leven gaan, ondanks de dood die me recht in mijn smoel staart?

Het was een gemene worsteling, een koers van 33 jaren laat zich niet zomaar bijsturen. Maar stapje voor stapje begon ik daarmee. Zat ik daar ineens in een of ander donkere, smoezelige huistempel met een Jezusbeeld in mijn hand te bidden tot meer goden dan ik kon tellen. Volgens een gekke goeroe had ik mijn *spirit* ernstig verwaarloosd. Twee dagen moest ik ervan huilen. Toen besloot ik te zien of ik met zijn hulp mijn spirit weer terug kon vinden. Ik knielde op een hagelwit strand om overstrooid te worden met bloemen. Ik liep de *walk of fire*, minutenlang met blote voeten over gloeiend heet lavagesteente. 'Ik kan dit', dacht ik bij mezelf, 'ik heb godverdomme 45 uur weeen weggewerkt, ik zal hier over die klotestenen lopen!' Met de blaren op mijn voeten en een trots gevoel moest ik aan het einde van die dag toegeven: de spirit van Jette Vonk was herwonnen op het duister. En zo kwam van het een het ander:

ik liet een tatoeage zetten in een bikersbar, stapte met angst en beven weer op de brommer waar ik de eerste dag al meteen vanaf was gepleurd, trotseerde de veel te hoge golven van de oceaan op een surfplank. Het leven begon me weer toe te lachen, ik begon weer te lachen. En terwijl ik mezelf, mijn ideeën en gewoonten met mijn herwonnen

Was dit een intrinsieke wens of een ego-dingetje?

Over Jette Vonk:

Jette Vonk (35) deed een opleiding journalistiek en rondde in 2012 een master culturele antropologie af aan de UU. Ze werkte als redacteur voor tv-programma's van onder andere LLink, BNN en VARA en schrijft de laatste jaren als freelancejournalist voor magazines, reisprogramma's en heeft een blog: zonder-vonkgeenvuur.nl.

Vanaf 2 maart ligt haar boek *Als je dit leest ben ik er nog in de winkel* (uitgeverij Boekerij), over de eerste twee jaar van haar leven met de diagnose uitgezaaide borstkanker.

Jette Vonk is getrouwd en heeft een zoon van 4. Samen met man en kind woont ze weer in haar geboortedorp in Noord-Brabant.

spirit onder de loep nam, begon ik ook mijn bucketlist met andere ogen te bekijken.

Waarom wilde ik eigenlijk publiceren en in het openbaar spreken over mijn onderzoek? Ik had mijn opleiding succesvol afgerond en zowel 'mijn soldaten' als mijn professoren waren enthousiast over het resultaat. Was dit echt een intrinsieke wens van mij of was het een ego-

dingetje, was ik uit op nog meer erkenning, wilde ik nog even lekker scoren in de buitenwereld? *Fuck it!* Die scriptie had me bloed, zweet en tranen gekost. Het leukste van alles – mijn veldwerk, op stap met de mannen, op schietoefening in Duitsland – dat zat er allemaal al op. Waarom mezelf nog meer pijnigen door verder te gaan met wetenschappelijke schrijverij, als datgene wat ik echt wilde in een andere richting lag? Gedichten wilde ik schrijven, mooie verhalen over landen waar ik graag kom, inspirerende stukken over mensen die ik bewonder. En zo begon ik langzaam mijn bucketlist op te schonen. Alle schone schijn eruit, weg met de egotripperij, vaarwel opgelegde denkbeelden. Alleen dat wat mijn hart werkelijk beroerde, kreeg nog een plek.

Bucketlist

Het opstellen en finetunen van mijn bucketlist was en bleek niet alleen een manier om dromen in kaart te brengen en een begin te maken aan dat gewenste leven voordat het 'later' dan wel 'te laat' is. Mijn bucketlist hielp en helpt me

TRAVEL WITH YOUR FAMILY.

THIS HAS BEEN A JEREMYVILLE
COMMUNITY SERVICE ANNOUNCEMENT.

mijn verlangens boven water te krijgen, om eerlijk te zijn tegenover mezelf. Ik ben hiermee niet alleen dichterbij mijn gedroomde leven gekomen, maar ook bij mijn gedroomde zelf. Want hoeveel angsten ook door mijn hoofd spookten – de angst alsnog te falen, om gekwetst te worden – met de dood aan de voordeur was het makkelijker kiezen voor die vermaledijde gladiolen. En juist kiezen voor dat waar mijn hart naar verlangde, bracht mij precies datgene waar ik zo naar snakke: een leven dat de moeite waard is om op terug te kijken. Tijdens mijn laatste week op Bali ontmoette ik Pak Merta Ada, een Balinese healer die me aanbood mee te gaan op een stilteretraite van een week, om te leren mediteren en zo mezelf te leren helen. Ik liet man en kind achter om misschien wel de belangrijkste les in mijn leven te leren: dat de vrede die ik zocht in mezelf lag en dat die daar altijd is, ongeacht de stormen die mijn leven teisteren. Nog steeds, op dagen dat ik haast stik van angst voor de onderzoeksuitslag, als ik me al sigaretten wegpaffend door elke minuut heen probeer te bijten, denk ik terug aan die vrede en ga ik zitten op mijn kussen om naar binnen te keren, om de angst de baas te worden. En daar op die plek voel ik wie ik ben en vind ik opnieuw de kracht om verder te gaan met dit leven, ongeacht wat de scan me vertelt. Ik heb geleerd dat je dromen volgen ertoe leidt dat je precies dat ene pad gaat bewandelen dat voor jou is uitgestippeld, dat dat jouw talenten aanboort en naar boven haalt. En op dat pad is geen beer te groot, want op dat pad wordt je gedragen door het leven zelf, zo ervaar ik het althans, nog elke dag. Er blijken helpers langs de kant te staan, zoals mijn leraar Pak Merta, zoals een lieve vriendin met een uitgeverij. Opeens zien anderen wie je werkelijk bent, wat je kunt. Enkel en alleen omdat ie iezelf recht in de ogen hebt durven kijken.

Voltooid

Bali bracht mij terug naar mezelf en van daaruit kon ik verder het leven in. Mijn man en ik stelden onszelf de vraag: wat zou je doen met een miljoen? Ons beider antwoord was meteen 'een geweldig feest geven!' En zo vierden we het feest van het leven, platzak, maar met vrienden op een geleende boerderij, met door iedereen zelf meegebracht eten en tentjes in het veld, met een buurman met een gitaar. En we lachten bezwaren als 'wat hebben jullie nu te vieren' weg, want we hadden alles te vieren. Mijn zoektocht heeft me in het hier en nu gebracht. In mijn geliefde Italië tref ik voorbereidingen voor het verschijnen van mijn boek. En ik ben net terug van een tripje

naar een dorp in de bergen in Ligurië, waar ik nieuwe vrienden heb gemaakt die me onthalen met whisky en zelf geslachte eend. Met een artikel daarover kon ik de reis betalen; dit is het leven dat ik voor ogen had.

Ondertussen maken we met zijn drieën plannen voor de aankomende lente op onze gedroomde boerderij en kijk ik uit naar een avondje dansen op het Boekenbal.

Kiezen voor je eigen pad betekent niet slechts het invullen laten gaan van je dromen, het geeft zin aan je leven. Want dat bleek toch mijn grootste angst: dit leven verlaten zonder dat het zinvol was geweest, zonder dat het had bijgedragen aan een iets betere wereld, aan het geluk van een ander. Pas nu ik de persoon aan het worden ben die ik wilde zijn, heb ik het gevoel dat ik werkelijk iets bijdraag, dat mijn leven het leven van anderen raakt. Dat maakt het de moeite waard. De vele reacties op mijn blog, van bekenden en onbekenden, gezonde en zieke mensen. De tranen van een vrouw met dezelfde diagnose als ik, die me bedankt na mijn woorden op een congres. Ik voel dat ik dat vonkje van hoop kan zijn voor mensen die het even niet meer zien zitten, die net als ik te pletter zijn geslagen op de bodem van hun bestaan. Hoe vaak zocht en zoek ik zelf dat vonkje, die persoon, die woorden die me er weer even bovenop helpen.

Mocht
vandaag
laatste dag
zijn, dan is
er niets
'onvoltooid'

Horizon

Mijn horizon ligt tegenwoordig zo'n drie maanden voor me uit - en de komende drie maanden zien er gunstig uit. Springend van uitslag naar uitslag maken we plannen voor de korte of iets langere termijn. En elke keer dat we nieuws krijgen over mijn ziekteverloop, goed of slecht, scherp ik mijn bucketlist wat verder aan of voeg ik lachend nieuwe dingen toe. Nu mijn boek er is, wil ik een lied schrijven. En nu de boerderij er is, willen we een camping beginnen. Wat ik gewonnen heb de afgelopen tweeënhalf jaar is niet alleen mijn kwetsbaarheid of waarachtigheid. En het zijn ook niet alleen die wensen die zo prachtig in vervulling zijn gegaan. Het is mijn leven dat ik heb herwonnen. Mocht vandaag mijn laatste dag zijn, dan is er niets verloren, niets 'onvoltooid'. Een onvoltooid leven is niet een leven dat slechts een paar decennia besloeg, een onvoltooid leven is een leven dat niet is geleefd, een persoon die niet geworden is wie hij had willen zijn. Want enkel door te worden wie je bent, laat je sporen na in dit prachtige, woeste leven. Dus doe jezelf een lol en maak een begin met die bucketlist, wacht niet op de bel voor de laatste ronde, die heeft namelijk de onhebbelijke gewoonte op een ongelegen moment te luiden.

WALK BAREFOOT IN YOUR GARDEN.

THIS HAS BEEN A JEREMYVILLE
COMMUNITY SERVICE ANNOUNCEMENT.

